

Finansdepartementet

Postboks 8008 - Dep.

0030 OSLO

Dato: 02.05.2017

Vår ref.: 17-459

Deres ref.:

NOU 2017:4 Delingsøkonomien - muligheter og utfordringer. Høringsuttalelse.

1. Innledning

Finans Norge er hovedorganisasjon for finansnæringen i Norge. Vi representerer om lag 240 finansbedrifter. Finansnæringen skal bidra til trygghet for enkeltmennesker, vekstkraft for næringslivet og økonomisk stabilitet i samfunnet.

Vi er, som de fleste andre, generelt positive til de muligheter som delingsøkonomien gir. Samtidig er vi også opptatt av å finne en løsning på de utfordringene delingsøkonomien også innebærer.

Også innenfor finanssektoren skjer det en digital utvikling, med oppblomstring av nye tjenester som ofte er basert på enkle grensesnitt mot forbrukerne, gjerne som apper. Vi ser mange spennende initiativer, som både utfyller og utfordrer den tradisjonelle finanssektoren. Flere av våre medlemmer deltar selv i denne utviklingen, enten ved å utvikle løsninger selv, eller ved å samarbeide med eller gi finansiell støtte til gründere. Noen av disse nye digitale løsningene er i kategorien delingsøkonomi.

Samtidig har også finansielle tjenester en svært viktig plass i andre deler av delingsøkonomien. Det skal jo gjerne skje betaling mellom partene også i delingsøkonomien, og i mange tilfeller vil det være behov for forsikring.

Som næringsorganisasjon er vi generelt opptatt av at aktører som opererer i samme marked som våre medlemmer må forholde seg til samme rammebetingelser som næringen for øvrig, uavhengig av om de opererer innenfor delingsøkonomien eller ikke.

2. Plattformansvar

Det er et større og uavklart spørsmål hvilket ansvar plattformene har og bør ha, både i delingsøkonomien og i andre sammenhenger. Utvalget ser på i hvilken grad plattformen kan sies å ha ansvar for tjenesten som skal leveres, og sier at dette etter gjeldende rett vil bero på hvilken rolle plattformen selv inntar. Er plattformen bare en «digital mellommann» med svært begrenset ansvar, eller har plattformen på noen måte lagt til rette for avtaleforholdet mellom partene på en slik måte at den faktisk har et større ansvar?

Generelt synes det som om det er opp til plattformen selv å definere sitt ansvar. Den kan dermed velge å ikke påta seg noe ansvar, dersom annet ikke følger av spesiallovgivning. Spørsmålet er om plattformen bør kunne definere dette selv, eller om det ved lov bør legges et større ansvar på plattformen.

Ansvarsforholdene innenfor delingsøkonomien er interessant fra finansbransjens ståsted på flere måter: Det må finnes trygge betalingsløsninger og personer og eiendeler må være adekvat forsikret. Hvilket ansvar har plattformer for å bidra til dette i dag, og hvilket ansvar bør de ha i fremtiden? I andre tilfeller er finansielle tjenester selve produktet som ytes, som ved crowdfunding, vennelån- og venneforsikring-tjenester. Vi ser at slike tjenester nå også etableres i Norge, og også her ville det være en fordel for alle parter å vite hvilke rammebetingelser som gjelder, og hvilket ansvar de ulike aktørene har eller bør ha.

Finans Norge har tidligere (25.09.2016) sendt et brev til Finansdepartementet om crowdfunding. I brevet heter det blant annet at: «For å ivareta tilliten til crowdfunding som finansieringsform, og for å sikre tilstrekkelig forbruker- og investorbeskyttelse, er det derfor nødvendig med en hensiktsmessig regulering av denne type tjenesteyting».

Det kommer til å dukke opp stadig flere digitale plattformer som lager nye grensesnitt mellom kjøpere og selgere. I noen av disse tilfellene vil det hovedsakelig være private parter på begge sider, i andre tilfeller er det næringsdrivende på tilbydersiden. Noen plattformer vil skille seg fra delingsøkonomien ved å legge til rette for å overføre eiendomsrett mellom partene, mens andre vil skille seg ut den andre veien, ved å være portaler kun for å orientere seg i et marked, eller også ved å tilby tilleggstjenester på toppen av andres ytelser. Enkelte av plattformene vil plassere seg innenfor kjente juridiske rammer for mellommenn av ulike slag, mens andre vil etablere seg med andre vilkår og dermed også ha mer uklare

ansvarsforhold. Et slikt landskap vil kunne gjøre det svært usikkert for forbrukere på begge sider i et avtaleforhold, og det kan også bli konkurransevridende i forhold til de næringsdrivende som fra før befinner seg på det næringsområdet som plattformen etablerer seg. Finans Norge skulle gjerne sett at plattformansvar ble diskutert grundigere og bredere i tiden fremover, for å se om det var nødvendig med nærmere ansvarsregler. Forbrukerrettigheter må være forutsigbare, og konkurranseforhold må være like.

Vi ser at utvalget mener at eventuelle plikter som legges på plattformer vil kunne støte mot det fullharmoniserte regelverket i EU. Ettersom plattformer ofte har grenseoverskridende karakter, er det etter vår mening viktig at diskusjonene om plattformansvar også tas på europeisk nivå. Norske forbrukere er blant de mest digitale i Europa, så Norge burde ha en sterk interesse i å påvirke dette arbeidet.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Idar Kreutzer
administrerende direktør

Gry Nergård
direktør